

STYRELSEN FOR
PATIENTSIKKERHED

Styrelsen for Patientsikkerheds rolle i miljøsager

Anne Hempel-Jørgensen

Overlæge

Tilsyn og Rådgivning Nord, STPS

7. november 2019

Sundheds- og Ældreministeriet

- Sundheds- og Ældreministeriets institutioner og styrelser :
  - Sundhedsstyrelsen
  - Lægemiddelstyrelsen
  - **Styrelsen for Patientsikkerhed**
  - Styrelsen for Patientklager
  - Sundhedsdatastyrelsen
  - Statens Serum Institut
  - National Videnskabetisk Komité
  - Nationalt Genom Center

~~Embedslæge/Embeds- lægeinstitutioner~~

Sundhedsstyrelsen → Styrelsen for Patientsikkerhed (STPS)

Embedslægeinstitutionerne → Enheder for Tilsyn og Rådgivning

Embedslæger → Overlæger i STPS

Tilsyn og Rådgivning i STPS

- **Opgaver**

- Forebyggelse af smitsomme sygdomme
- **Miljømedicin (vand-, luft- og jordforurening)**
- Trafikmedicin (kørekort)
- Retsmedicin
- Tilsyn med autoriseret sundhedspersoner og fagligvirksomhed i sundhedsvæsenet
- Ældretilsyn

- **Enheder**

- Tilsyn og Rådgivning Nord (Randers)
- Tilsyn og Rådgivning Øst (København)
- Tilsyn og Rådgivning Syd (Kolding)

Tilsyn og Rådgivning Øst

Region Sjælland
Region Hovedstaden
TRost@stps.dk
72227450

Tilsyn og Rådgivning Syd

Region Syddanmark
TRsyd@stps.dk
72227950

Tilsyn og Rådgivning Nord

Region Midtjylland
Region Nordjylland
TRnord@stps.dk
72227970

STPS lægeberedskabsvagt

Døgnvagt, som myndigheder (f.eks. politi, læger og miljømyndigheder) kan kontakte.

Døgnvagten er kun for akutte henvendelser fra andre myndigheder og udelukkende uden for enhedernes normale åbningstider.

Øst for Storebælt: 70 22 02 68

Vest for Storebælt: 70 22 02 69

Myndighedsroller i sager om miljø

Kommunerne

Miljøbeskyttelsesloven

Jordforureningsloven

Byggeloven,

Byfornyelsesloven

Regionerne

Jordforureningsloven

Styrelsen for Patientsikkerhed

Sundhedsloven

Sundhedsfaglig rådgivning

Sundhedslovens § 212 a. stk. 4

Styrelsen for Patientsikkerhed rådgiver statslige, regionale og kommunale myndigheder i hygiejniske, miljømæssige og socialmedicinske forhold.

HYGIEJNE I DAGINSTITUTIONER

Anbefalinger om forebyggelse og sundhedsfremme
for børn inden for hygiejne, miljø og sikkerhed

2013

Den kommunale sundhedstjeneste er den primære rådgiver i sager om hygiejne (herunder indeklima)

- Skoler
- Daginstitutioner
- Kommunale dagpleje

Byfornyelsesloven

§ 75

Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med ejendomme som benyttes til beboelse og ophold når det vurderes, at disse er **sundhedsfarlige**.

§ 75, stk. 3

Alle beboelsesrum og opholdsrum skal have et tilfredsstillende indeklima

Byggeloven

§ 14

Bebyggelse, ejendommens ubebyggede arealer og derpå værende indretninger skal holdes i forsvarlig stand, således at de **ikke frembyder fare for ejendommens beboere** eller andre eller på anden måde er behæftet med væsentlige mangler.

Sundhedsfare

Ikke et veldefineret lægeligt begreb

En egenskab ved en ting, et stof, et scenarie, et givet sted mv., hvor en udsættelse kan medføre helbredsskade.

Sundhedsfare i relation til kondemnering betyder, at ophold i en bygning kan medføre helbredsskade.

Bedømmelse af sundhedsfare ved bygninger kræver en fælles byggeteknisk og sundhedsfaglig vurdering.

Nærliggende sundhedsfare

Når indeklimaforhold

(fysiske, kemiske eller biologiske)

giver beboerne eller bygningens brugere
miljøbetingede helbredsproblemer

Ved nærliggende sundhedsfare kan det
være nødvendigt at gribe ind straks eller
med kort frist

– konkret vurdering.

STPS rådgivning i konkrete sager

Sager, som sendes til styrelsens vurdering, bør indeholde følgende:

- Specificering af de problemstillinger, som kommunen/regionen ønsker vurderet
- Kommunens/ regionens sagsfremstilling
  - Jo bedre problemstillingen er oplyst, jo mere kvalificeret svar kan vi levere
- I boligsager - f.eks. gerne en byggeteknisk gennemgang udført af kommunen eller anden sagkyndig instans specialiseret i indeklimaproblemstillinger
- Relevant billedmateriale eller anden dokumentation fra laboratorier
- Eventuelle sundhedsfaglige oplysninger.

!!! Videregivelse af sundhedsfaglige oplysninger kræver de involverede borgeres accept, og indhentelse af eventuelle supplerende oplysninger kræver samtykke fra de involverede.

Case 1:

Afdampning af benzin fra autoværksted til bolig

- Oplysninger:
  - Indeluft:
    - Benzen: 43-58 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
      - afdampningskriterium 0,13 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
    - Toluen og xylener:
      - påvist i koncentrationer over afdampningskriterierne.
  - I boligen bor:
    - en familie med to voksne og to børn på hhv. 4 mdr. og 6 år

Case 1- fortsat:

Afdampning af benzin fra autoværksted til bolig

- STPS vurderer:
  - at ophold i boligen udgør en sundhedsfare
  - at det er en skærpende omstændighed, at der er små børn i husstanden
- Det skal bemærkes:
  - at der ikke er målt koncentrationer af de enkelte oliestoffer, der giver anledning til akut toksiske effekter
  - at risikovurderingen beror på langtidseffekter
  - benzen er kendt kræftfremkaldende.

Case 2: TCE fund i bolig, nybyggeri

- TCE fund:
  - i drænlæg under bygning: $75 \mu\text{g}/\text{m}^3$
  - i indeluft: $3,2 \mu\text{g}/\text{m}^3$
    - afdampningskriterium: $1 \mu\text{g}/\text{m}^3$
- STPS vurderer:
  - at afdampningskriterierne bør overholdes, da det er fastsat ud fra sundhedsmæssige vurderinger
  - der bør ske en udbedring af de konstaterede utætheder og herefter følges op med nye målinger, der dokumenterer at afdampningskriteriet er overholdt.
  - beboerne bør oplyses om overskridelserne og om at hyppig udluftning ofte vil kunne reducere indeklimaforureningen.

Case 3: Chlorerede opløsningsmidler i indeluft i ikke-beboet udlejningsejendom

- **Kommunen anmoder om en udtalelse vedrørende:**
  - om det er sundhedsrisiko forbundet med at bo i huset,
  - om anbefalinger om udluftning af boligen er tilstrækkelig til at reducere risikoen til et acceptabelt niveau.
- Fund af chlorerede opløsningsmidler:
  - I poreluft:
    - TCE op til 300.000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$,
    - PCE op til 1.000 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
    - Vinylchlorid op til 190 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.
  - I afløb:
    - TCE op til 300 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.
  - I indeluft:
    - TCE op til 11 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
      - afdampningskriterium: 1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
    - 1,2-dichlorethan op til 3,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
      - afdampningskriterium: 0,1 $\mu\text{g}/\text{m}^3$.

Case 3: Chlorerede opløsningsmidler i indeluft i ikke-beboet udlejningsejendom

- STPS bemærker
  - at der er påvist høje koncentrationer af chlorerede opløsningsmidler i poreluft og i afløbsrør
  - at spredningsvejene til boligen ikke er kortlagt
  - at koncentrationerne i indeluft kan blive højere over tid
    - f.eks. hvis en vandlås står uden vand eller hvis der opstår sprækker i gulvkonstruktionen.

Case 3: Chlorerede opløsningsmidler i indeluft i ikke-beboet udlejningsejendom

- STPS kan på det forelagte grundlag ikke vurdere om, rådgivning om udluftning af boligen kan sikre et acceptabelt indeklima
- STPS mener
  - at afdampningskriterierne bør overholdes, da de er fastsat ud fra sundhedsmæssige vurderinger
- STPS vurderer
  - at den kritiske effekt ved TCE i denne sammenhæng er, at stoffet kan være kræftfremkaldende.
  - det kan være forbundet med sundhedsfare at bo i huset.

Spørgsmål ?

